

Жаворонков В. П., Курик Д. М., Жаворонков П. В.

ДЕКОРАТИВНИЙ ТАРІЛЬ

Вижниця
Видавництво "Черемош"
2007

Розвиток декоративно - прикладного мистецтва, обумовлений сприятливими соціально-економічними умовами, які складаються в певних регіонах, осередках, районах, областях та в державі. Найсприятливішою умовою є попит на творчі розробки художників, майстрів, широка мережа розповсюдження і продажу витворів декоративного мистецтва, суттєва державна підтримка у вигляді оподаткування, кредитної політики та цілого ряду стимулюючих економічних законів.

Найвагоміший внесок у розвиток декоративно-прикладного мистецтва вносять навчальні заклади, які займаються підготовкою майбутніх фахівців. Від фахового рівня педагогічного колективу, від його педагогічного хисту, відданості та самопожертві залежить якість підготовки випускників. Не секрет, що саме викладачі через студентські роботи втілюють свої ідеї в життя.

Досконале знання вікових народних традицій, властивостей матеріалів деревини, способів оздоблення, в додаток, висока педагогічна майстерність досягають результатів у справі підготовки майстрів декоративно-прикладного мистецтва.

Започаткована В. Шкрібляком, В. Девдюком, М. Мегеденюком Вижницька школа виготовлення і оздоблення виробів із дерева з самого початку сформувала своє мистецьке індивідуальне обличчя. На той час один із рецензентів школи писав: "Та, мабуть, на цілім просторі України Вижницька школа є єдиною, де виробляється все тільки в українському стилі".

Сформовані на той час підходи оздоблення інкрустацією, інтарсією в поєднанні з своєрідною різьбою, витончені форми виробів, велика майстерність викладання привертала увагу численних шанувальників декоративно-прикладного мистецтва.

Не зважаючи на різні періоди розвитку школи, в якій були періоди злетів і падінь, викладачі спеціалізації художньої обробки дерева ВКПМ ім. В.Ю.Шкрібляка продовжували відроджувати раніше набуті здобутки, підтримуючи гасло, висунете буковинською інтелегенцією ще наприкінці ХІХ століття "... всьому може зарадити школа, і ще раз школа ".

Мистецьке знамено славнозвісних основоположників підхопили і понесли Гайдук М., Гулей В., Гнатюк Д., а далі Сахро С, Вархола С, які в свою чергу піготували послідовників Запорожця В., Курика Д., Марковського О., та інших, що плідно працюють на педагогічній ниві в даний час.

Своїм творчим кредом викладачі художньої обробки дерева вибрали вивчення та творче відродження традицій народного мистецтва. Велика творча спадщина основоположників Вижницької школи є творчою першоосновою навчання та праці студентів і викладачів.

Декоративний таріль тема курсових, дипломних» творчих, навчальних робіт студентів, конкурсантів, випускників, різьбярів, художників та всіх тих, хто закоханий в мистецтво художньої обробки дерева. Це - пісня карпатського краю, яку склали багато поколінь гуцулів, буковинців, закарпатців, і яка настільки досконало складена, що незважаючи на зміну поколінь, підходів до вирішення, звучить так, ніби була складена сьогодні, В експозиціях багатьох музеїв, мистецьких галерей, на виставках, в інтер'єрах громадських приміщень та індивідуального житла декоративний таріль займає одне із престижних місць декоративного оздоблення, і • ноі о візитного колориту.

Декоративний таріль - виготовлений із дерева і оздоблений різноманітними техніками декорування, найтипівіший, найдосконаліший в композиційному вирішенні, найпопулярніший серед всього асортименту декоративно-прикладних виробів»

Проектування та виготовлення декоративних тарелей є основним навчальним завданням для студентської молоді. Воно пов'язане з вивченням і засвоєнням матеріалів, способів та технік декорування, формуванням практичних навичок, технічних прийомів, передбачених кваліфікаційною характеристикою,

Студенти знайомляться на заняттях технології та матеріалознавства з фізичними, технічними і декоративними властивостями ієрєвини різних порід, порядком вибору матерій і - обами його збереження.

Під чає вибору матеріалу для майбутньої роботи необхідно враховувати якості деревинні твердість, пластичність, пружність, колір, текстуру, а також технічні прийоми майбутньої \<б<чи, способи декорування її. Від врахування цих особливостей залежить якість роботи, її художня виразність.

Заготовка матеріалу, його збереження <" основною \$лнор\ мн> ч буїпьюіи іішноїрибощ \$ художньої обробки дерева.

Заготовляють матеріал в колодах, брусах та дошках відповідно до характеру майбутніх робіт Заготов ієин матерія г.берігаюі '• і навісом, який захищає від дощу та еоні *, під навісом дає можливість рівном , і? (авджи вільному п ро в ітрюван н ю.

для майбутньої роботи», вибирають сухим» без зовнішніх та внутрішніх пошкоджень. Цілого матеріалу, за своєю шириною» ко, ш. іаметр тарелі великий (до 80 см) майже не існує, тому для югньої роботи юшки погрібно склеїти (сучасні клейові розчини дозволяють склеєний дмзд обробляти способом точіння). Для цього підганяють кромки лоток таким чином, щоб не було найменшої щілини. Під час склеювання слідкують за протилежним розташуванням початків та кліщів в структурі дошок, для спроможності виробу протистояти пружності окремої дошки. Такий спосіб склеювання буде протистояти викривленню ферми тарелі, її деформації

Після склеюванні дошок випитають розміри мліб>тніЧч ввроб) і провозять чорново обрізку, залишаючи 1-1,5 см. матеріалу і т. оплівиої ОО! СІОСобом ТОЧІННЯ. ОбрІЗ&Ну МІСУ склеєних дошок обтолюють приблизно та розміром тарелі і залишають на певний час "чи поведе"

v*

С *£1ч\$И I&* i(-КДОД Г&p\ ^^ ООІОруїОіЬ

начис • Ъ необчі і • • візерунок і
ночі ' ' і композицію гарем в матеріалі.

Гокарні вироби, в тому числі і іаріль» завжди ри раї] а нсь рі б ю» шкрч'сі лщі м, інтарсією 'Іа розписом,

Кзьба найдавніша і найви] га тезпі жнього ієщрування виробів *рем. Багато виробів декоративно прикладного мистецтва • .крньоюею яка веною чері) нон шгіея •• на ! • • • плоска, рельєфна, курна та кру]

Плоска різьб чіл і і об вико-
[ним іь. іьбН
полягає у створенні контурної лот

Вп І рпі.оа кикічі\\ ,ья іпикрч і томи
ламп (рі ;пямн), б КМ.МЖ-ИН
і кнтоііо

Найпоширеніша * грі гранно-виїмчаста різьба. її виконують прямими, є , гаїми га півкруглімп долотам ізняється багатством і своєрідним

Сухість та . . оі іів різьби пом'якшувались грою < вик і світло*

тіньових градацій і цим самим виріб, який декорували такою різьбою, має неповторний вигляд.

Потрібно відмітити, що для успішної роботи необхідно мати різці під розмір та характер елементів різьби. Кількість різців залежить від композиційної будови орнаменту, розмірів, характеру елементів, і їх виконання, матеріалу, на якому виконується різьба. Особливу увагу потрібно звернути на підготовку інструментів, кути заточки і правкуїх.

В даний час дуже часто застосовують для оздоблення декоративних тарелей рельєфну різьбу. Це стосується тематичних робіт, присвячених знаменитим особистостям; письменникам, громадським діячам, художникам тощо. Крім портретів зустрічаються інші тематичні композиції з геральдиком, зооморфними мотивами та сюжетами з фігурами людей.

Ажурна різьба найскладніша за технікою виконання, вона складається з рельєфної та ажурної частин.

Особливо популярною для оздоблення декоративних тарелей є інкрустація роботи: оздоблення візерунка шматочками твердих порід дерева, металу, перламутру, бісеру, кістки тощо, які вкладають у заготовлені, заглиблені місця на поверхні. Майстерно виконані інкрустовані орнаментальні мотиви, роблять виріб багатим, підкреслюють образність твору, виявляють головне у композиційному вирішенні. Дуже часто поєднують декілька технік: різьбу з інкрустацією, наприклад, мідним, латунним або мельхіоровим дротом чи пластинками. Такий підхід декорування називається "жируванням".

Для виконання тарелей в матеріалі необхідно мати певний набір інструментів: для токарної справи набір доліт прямих, скісних, півкруглих та гачків, а для виконання декоративної частини, тобто різьби - близько 50 стамесок, доліт, гачків тощо. Найпопулярніші із них прямі, скісні і півкруглі стамески, "писаки" та "пшенички". Бажано, щоб інструменти за свою конфігурацією і розмірами відповідали елементам орнаментального оздоблення, тоді процес різьблення буде насолодою для виконавця. Крім основних інструментів виконавець використовує допоміжні: пилючки, свердла, молотки, кліщі, рашпілі.

напилки, а також інструменти для розмітки та коректування різьби (металева лінійка, кутник, малка, рейсмус, циркуль, шило та інші).

Опоряджують вироби восковими натуральними матеріалами, рідше лаками.

Для створення композиційного твору основне значення має художній творчий задум автора. Творчий задум народжується під час процесу розкриття теми та ідеї майбутньої роботи.

Старі майстри користувались випробуванням методом: створення виробу пов'язувались із вибором матеріалу. Дуже часто деревина, яка знаходилась "під рукою", диктувала форму та спосіб оздоблення майбутнього виробу. Таке поєднання матеріалу і техніки виконання залежало від властивостей тої чи іншої деревини, давало також інші позитивні суттєві результати в процесі виготовлення декоративного виробу.

В навчальному процесі порядок виготовлення навчальної роботи дещо інший. Він полягає в реалізації затверджені схеми проектування виробів:

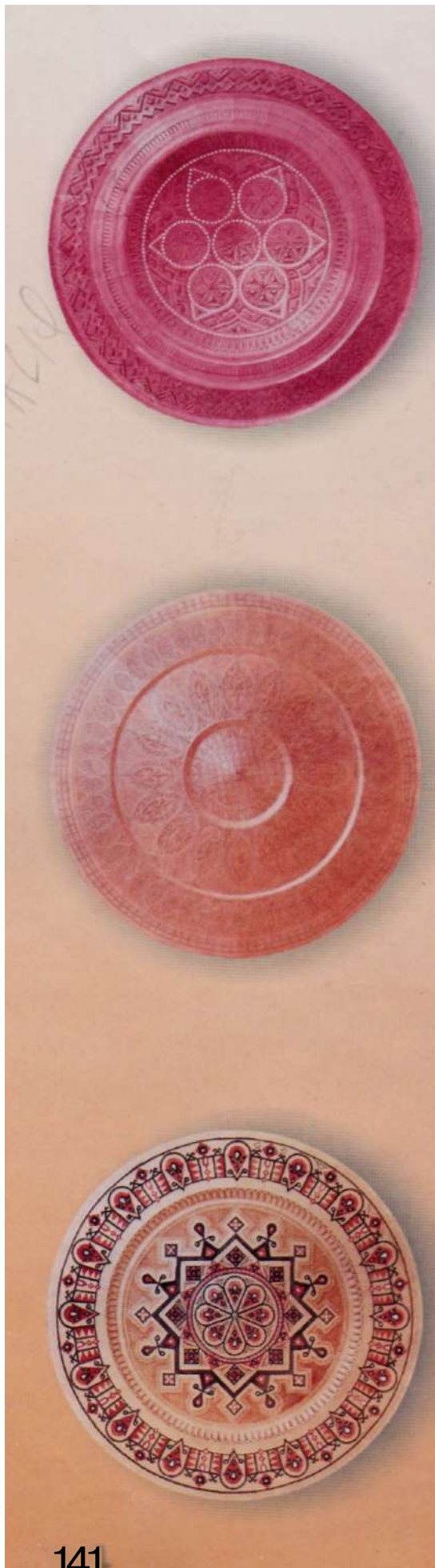
- обговорення тематики, її ідейного спрямування, творчої концепції, підходів і можливих засобів та способів реалізації роботи в матеріалі;

- пошуки аналогів, прототипів, аналіз їх будови, визначення позитивів та недоліків, які допущені в цих роботах, ознайомлення, засвоєння прийомів і способів досягнення художньої виразності, художньо-образного вирішення цих творів авторами;

- робота над ескізами, яка полягає у виконанні попередніх, викінчених зображень виробів, в яких відтворено форму в певних розмірах і пропорціях в масштабі; ескізи виконуються як в кольорі, так і графічно.

Ескізи - це попереднє зображення виробу, реалізація задуму творця, його розуміння теми та ідеї твору, способів технічних прийомів виготовлення. Ескізів виконується декілька, що дає змогу порівняльного вибору найкращого варіанту. Робота над ескізами є найголовнішою в процесі проектування. В навчальних закладах в процесі ескізування викладачі проводять велику консультативну роботу, працюють індивідуально з кожним студентом, намагаються розвинути особисті, індивідуальні бачення автором тієї чи іншої творчої проблеми, задуму. Збереження.

розвиток індивідуальних підходів до вирішення поставленої мети має дуже позитивний результаті якісно впливає на розвиток творчої думки взагалі, веде до різноманіття підходів, різних форм та засобів в реалізаціях однотипних тематик. В процесі ескізування доцільно спочатку працювати над формою виробу, довершуючи її як за функціональним призначенням так і за естетичними якостями. Далі визначити зони декорування виробу, пов'язати процес декорування з технологічними, специфічними та традиційними властивостями характеру таких виробів, Необхідно слідкувати за тим, щоб форма і декор були органічно пов'язані між собою.

Після завершення ескізування проводиться обговорення виконаної роботи, наслідком якої є затвердження певного ескізу майбутнього виробу з певними доробками, якщо вони потрібні.

Виконання технічного малюнка або креслення має на меті логічне обґрунтування конструкції, Найчастіше креслення виконують в прямокутних (ортогональних) проекціях, кількість видів визначаються складністю виробу На головному виді (вид спереду) показують найголовніше, найхарактерніше зображення, зазвичай, циліндричні, конусні вироби зображають за допомогою двох видів: головного і виду зверху. Креслення виробу потрібно виконати так, щоб показати конструкцію, характерну будову, як зовні так і з середини, для цього часто застосовують розрізи і перерізи.

Виконання чистового проекту, в який входять кольорове вирішення, технічний малюнок, а іноді зображення інтер'єру або екстер'єру з прив'язкою до них творчої роботи, є підсумком проектною частини завдання. Як правило, проекти виконуються на картоні або на плацентах в масштабі аквареллю або криючими фарбами (гуаш, темпера, акрил), автори показують загальну форму з декоративним оздобленням за умовами освітлення - верхнього-бокового справа-наліво, Основною умовою зображення є Ілюзорність,

В склад кожного проект>* входить анотація з показниками; матеріалу, техніки виконання, способу опорядження, озлоб'к-ння та Інших характерних даних.

В оформленні нроек'ии важливо грамотно виконали написи. Заголовок, який рекч>\к*ндуємо

Egik V

шконувати прямим архітектурним шрифтом
• вердим олівцем, не повинен заважати сприймати
сомиозицію твору.

Готовий до експозиції проект покривають
пюзорою калькою, що запобігає пошкодженню
юботи.

Аналізуючи твори професійних майстрів,
ЛНГ-кнкш, студентів та учнів можна зробити
шеновок. що вони виконані на основі шань
ІЙ- законів, прийомів і засобів
композиційної науки, які мають закономірніш
юув'язковий характер.

В теоретичній спадщині які
дймадися розробкою **композиційних законів**, що
•

їй засобів (чае го одне і теж на зів,;. Пся іншим, що
лі*. " термінології у зле одне
зойпшжться ні міні - це
юбудови композиційного зображення, яке **полягас**
і тому щоб зображення не було фрагмент.
ЕКОГОСЬ твору щоб воно не випадало з площини.

Ісжадо у ;:.. .. *..* .. :*/.. .. *
Н* х>і; / С10011Мелі111 411 ІА (вішіжі у &&1Е*1

шивна частина **тісно поєднувалась** з формою.
н іпог їла масшл

н л. арак-
мризується тими **які**
цдппацьовх'вались і фільтрувались багатьма
юколінням" вдносно • її синтез)
ієкоруванн

лнійностк іажасті оі ші

нційний підхід, надіваються **еклектичними**.

ш

формованого, на основі вищез=
ецькогоск Г.

Н. А. Т. 98

Відчуття міри, єдності форми і декору, розуміння синтезу традиційного та сучасного, застосування новітніх технологій та матеріалів і, разом з тим, збереження закону традиційності є мірилом професійної трамоти студента. Закон цілісності є одним з важливих в організації об'ємно-просторового середовища, що забезпечує органічність зв'язку між її окремими елементами. Тому цільність форми полягає в підпорядкуванні усіх частин одному цілому. В основу такого узагальнюючого підпорядкування закладена закономірність або низка закономірностей композиції.

Одним словом, композиція рахується цільною тоді, коли ми не можемо щось додати або відняти, або поміняти частини композиції місцями.

Композиція будується за певними законами, категоріями та засобами. Вони диктують найсуттєвіші композиційні зв'язки і відношення форм всередині та зв'язку з простором.

Закон тектоніки визначається об'ємно-просторовою закономірністю конструкції, її функціональністю, матеріалу та художньої форми декоративного твору, які тісно взаємодіють між собою.

Композиційні закони та категорії органічно пов'язані між собою. Конструктивні зв'язки створюють нероздільну композицію, в якій другорядні елементи підтримують, функціональність головного композиційного центру.

Важливо в композиції дотримуватись принципу цілеспрямованості, який притаманний мистецькому твору і в якому все підпорядковується ідеї.

Побудова композиції це побудова руху. Динаміка форм, спрямованих в одну сторону, надає мистецькому твору життєдіяльної характеристики. Найкраще рух ми сприймаємо зліва направо. Тому таку властивість потрібно врахувати під час побудови композиції. В цьому процесі немаловажне значення має творче бачення, розуміння способів розв'язання поставленої мети, для цього необхідні знання з рисунка, живопису, історії мистецтва, анатомії, теорії образотворчого мистецтва та інші.

Пошуки характеру руху елементів композиції, визначення кількості і якості форм - найважливіша частина пошуку шляхів вирішення

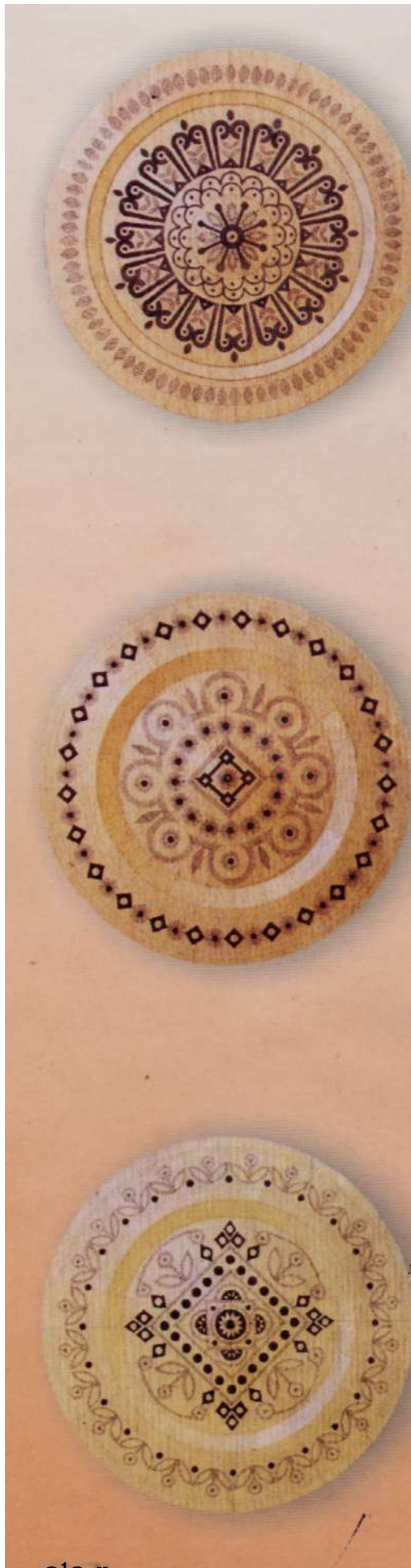

композиційної будови твору. Для цього визначаємо кольоровий та тоновий рад. Тонові і кольорові ради впливають на характер твору, його ритмічний ряд, що надає зображенню виразність, кольорову цільність і є важливою ознакою професійності твору.

Найскладнішим в навчально-виховному процесі є формування у студентів естетичний смаків, вміння бачити роботу, уявляти її майбу і вигляд, функціональне призначення і таке інше. Буває дуже важко розвинути у сі\ їси і і» почуття ритму, динаміки, симетрії, асиметрії, пропорції!, рівноваги. Вся проблема полягає в тому, що викладач часто вважає, що студенти роіуміюп. композиційні задуми та категорії так, як він, зрівнюють інтелектуальний та практичний досвід свій та студента, тому багато чого викладачі не договоряють, не розтлумачують, не звертають достатньої уваги на дуже суигві не ю нкн І ще, важливо досягти такого стопу навчання, в якому праця студента закінчувалась би позитивним результатом, тоді в нього появиться стимул для продовження подальшої навчальної діяльності, Кожен, і викладач і студент, як правило, повинні користуватися принципом, що без систематичної постійної праці, старанності, розвитку кругозору, стану та надбання навичок і вмінь у творчості ніколи не буде успіху. Творчість цс спосіб життя, в якому все підкоряється одному: донес і п до і лмдача ідею творчої роботи, розкрити тему ш допомогою індивідуального бачення навколишнього світу, Творчість є повна зосередженість всієї духовної і фізичної природи, яка розвивається поступово,

Жавороиков В, П,
*Заслужений прициітк культури України,
заступник декана факультету де-
коративно-прикладного .нас те і' і
Чернівецького націоиа. іьново уні
ситету ім. Ю. Федьковича,*

Розмір основних і другорядних мотивів завжди залежить від величини площини, виділеної під декорування виробу.

Розташування полів і поділ декоративної площини забезпечують чіткість і гармонійність побудови композиції її органічну єдність,

Характерною особливістю оздоблення тарелей є те, що елементи і мотиви складаються переважно з великих форм, які підтримуються меншими за розміром елементами. Вирішуючи кольорову гаму, необхідно використовувати текстуру та колір деревини: явора, сливи, яблуні та горіха.

Декоративний таріль належить до типологічної групи посуду (начиння). Виготовляють їх переважно на токарному верстаті, рідше вирізблюють вручну, прикрашають розписом, різбленням, випалюванням та інкрустацією.

Таріль використовують як настільну річ в якості підноса, для оздоблення інтер'єру приміщень. Тарелі мають круглу форму. Виготовлення починають з підбору необхідного матеріалу. Для цього використовують дошку товщиною 35-40 мм таких порід: груша, бук, явір, липа, вільха.

Із дошок виготовляють щит, що склеюють на "гладку фугу" за шириною. Однойменні заболони площини рейок, які з'єднуються, повинні бути повернутими у протилежні боки, а однойменні кромки одна до одної. Щит затискають у ваймах до повного висихання клею. Розміри щита повинні мати форму квадрата, у який вписується коло. Діаметр кола має бути більшим за діаметр тарілки на 2-3 мм. За допомогою лінійки знаходять центр щита, проводячи осьові лінії. Від точки перетину проводять коло визначеного діаметру. За допомогою електролобзика випилюють заготовку по контуру.

Круглу заготовку кріплять до планшайби та встановлюють на шпиндиль токарного станка, перевіривши надійність кріплення заготовки і підручника, вмикають верстат. Першою операцією токарної обробки буде гордування заготовки, що доіволпгь зменшити осьове та радіальне биття. Торцування та 'чорнове обточування заготовки проводять різцем для

токарних робіт "рейером". який має вигляд півокруглої форми, Торцювання полягає у знятті зайвого шару деревини переміщенням різця вздовж заготовки. При торцюванні лицьової і-поверхні заготовки підручник розміщується і перпендикулярно до осі заготовки. Обточування гаицьової поверхні тарелі проводиться токарними різцями "реєром, мейсером" згідно розробленого креслення. Обточивши лицьову поверхню, проводиться її шліфування. В якості образивного матеріалу слід використовувати шліфувальні шкурки різних номерів зернистості.

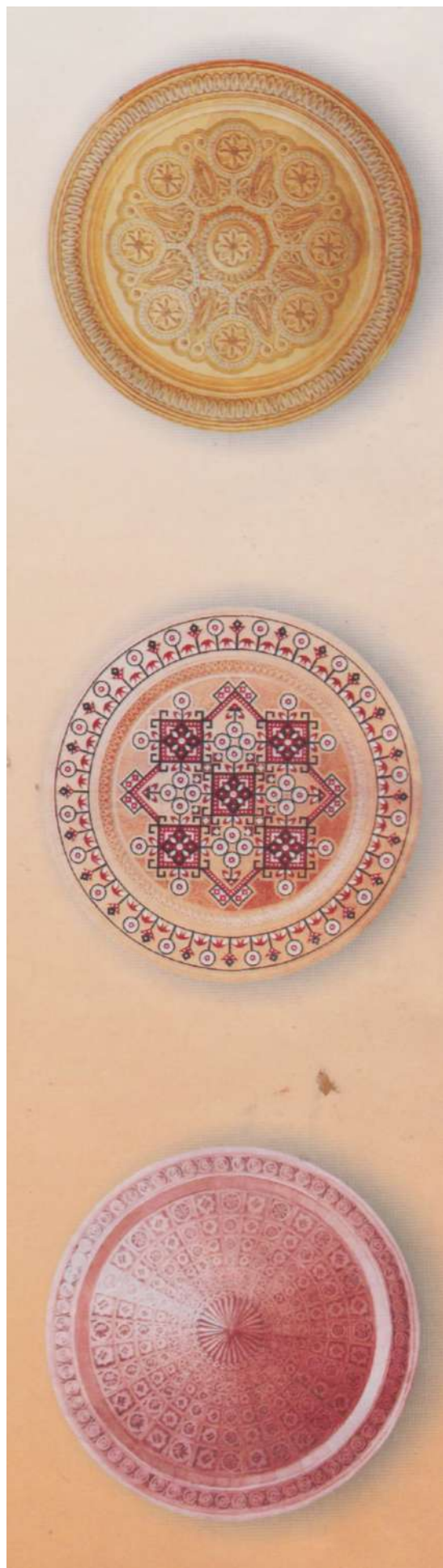
Обточування тильної сторони тарелі проводиться аналогічно, тільки розвернувши підручник відповідним чином, при цьому необхідно намагатися досягнути відповідної товщини виробу.

При виконанні токарних робіт є можливість виконати розмітку необхідних полів для декорування виробу, способом нанесення підрізним різцем концентричних кіл. Використовуючи обрану декоративну техніку, проводиться розмічання виконання елементів оздоблення.

Крім основного різального інструменту у комплект повинен входити розмічальний інструмент, який служить для викреслення орнаменту. До комплекту входять: лінійка, олівець, кутник, розмічальний циркуль-кругоріз, який використовується для розмічання та прорізання ліній, контура елементів різблення, а також рейсмус, який служить для нанесення паралельних ліній та шило.

Розмітивши таріль, приступають до виконання різби, Інструмент для різблення деревини поділяється на різальні та розмічальні. До основних різальних інструментів належать ножі різних форм. Основним інструментом майже для всіх видів різблення є "скісний ніж", крім "скісного ножа" у комплект входять, плоскі, пологі, півкруглі стамески. Плоскі стамески це звичайні столярні стамески завширшки 2,5, 8, 10, 12, 15, 20, 25, 30 мм, які викорисювуинься залежно від ширини виконуваного елемента чи могла навідлал? між окремими елемешами по композиції. Також у комплекті повинні бути півкруглі стамески, пологі. їх використовують

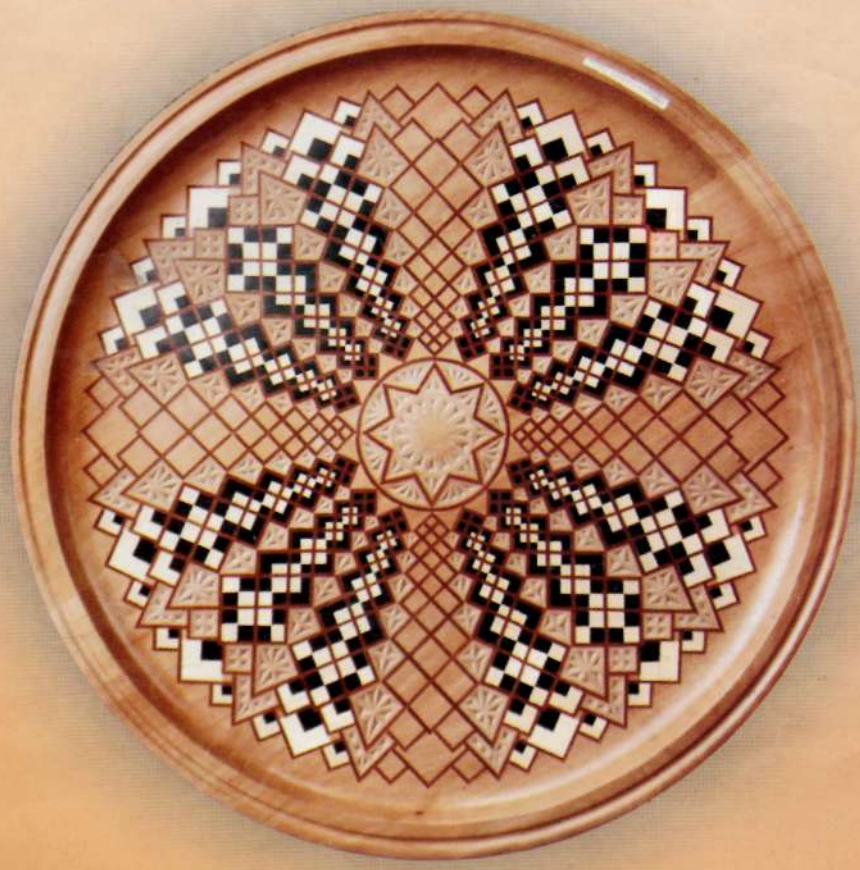

для виконання орнаменту складних елементів півкруглих форм.

Процес виготовлення та декорування декоративних тарелей має багато індивідуальних підходів, в залежності від майстерності та творчого підходу авторів. Творчий систематичний процес дає можливість поглибленого вивчення та вдосконалення техніки виконання, використання властивостей окремовзятих порід деревини та опорядження виробів.

ЕСуряк Д.М.,
зав. кафедрою декоративно-прикладного мистецтва Чернівецького національного університету ім. Ю. Федьковича.

Історія декоративного тареля на Буковині сягає глибиною понад декілька століть. Неможливо собі уявити розвиток художнього дерева, як одного із провідних видів українського декоративно-прикладного мистецтва, без дерев'яного святкового посуду, до якого відноситься декоративний таріль,

Провідні майстри минулого приділили значну увагу виготовленню типологічній групі посуду, що складалось з мисок, тарелей, таць, підносів, та чаш.

Широкий асортимент цінних порід дерев, створювали можливість зробити виріб надзвичайно унікальним, адже більшість посуду виготовлялась з дерева.

Текстура та колір деревини, у поєднанні з формою, завершувались цільною композицією, надзвичайно різноманітною кількістю елементів, які нав'язані змістом гірського схилу, буковинських смерічок, карпатських річок та полонин. Традиції перевтілення орнаменту, в композиційні твори, опановувались майстрами не одного покоління, та складають характерний даному регіону напрямок розвитку художнього дерева.

В кожній роботі окремого майстра прихований феномен дарування цілих поколі Великі родини майстрів, минулих часів, увійшли в історію розвитку художньої обробки дерева на Буковині, як школи інкрустації та різьби.

Роботи відомої родини Шкрібляків займають почесне місце в багатьох музеях етнографії України та за її межами, зокрема в і - США, Австрії.

Родина майстрів Шкрібляків визначається особливим характером оздобленням.

Тарелі виконані В. Шкрібляком і сьогодні вражають своєю сучасністю та своєрідним дизайном декору.

Відчуттям цілісності та довершеності охоплюють роботи майстра Д. Корпанюка. І його роботи декоровані технікою випалювання вражають своєю

Тарелі В. Девдюка прикрашені інкрустацією та різьбою нагороджувались найвищими нагородами на виставках у Бухаресті, Чернівцях. Коломії та Кракові.

Непові орною інкрустацією бісером, високим індивідуальним виконанням виділяються роботи М Мегеденкжа.

Перелік мл" , і мі Кожний майстер є своєрідним та неповторні ^

народним митцем, який приймав участь в широкому розвитку художньої обробки дерева. Гвортчі покоління майстрів з покоління в покоління уї і передають своїм наступникам секрети та прийоми виготовлення творів декоративно-прикладного мистацтва.

Традиції минулих років продовжують майстри сучасної Вижниччини - Ворончак В., Курик Д., Запорожець В, Школа інкрустації та різьби, започаткована В, Шкрібляком та В. Девдюком надалі продовжує виховувати не одне покоління майстрі в художньої обробки дерева.

В своїх роботах вони відображають традиції, започатковані старими майстрами. Прикладом цього є ілюстративний матеріал, який увійшов в дану книгу, і демонструє рівень підготовки студентів ВКПМ 1995-2005 р.р. Ці проектні розробки, дипломні та курсові роботи складають фондвий архів навчального закладу та експонуються в музеї коледжу м, Вижниця. Кожна з цих робіт несе в собі зміст кропіткої праці викладацького складу навчального закладу, адже основною метою навчання є розвиток у студентів ожнього мислення, творчої уяви, фантазії, здатності до асоціацій та виховання смаку, без яких не можлива творча діяльність художника.

В кожній роботі формування декору ґрунтується на естетичних властивостях матеріалу, тектоніки, відчуття ритму, пропорцій, симетрії, багатства орнаментального мислення.

В ст цієї книги лягло дослідження художньої обробки дерева, як складного та різноманітного виду декоративно-прикладного мистецтва України.

Висвітлюється питання художньо-техьочогічних засад в галузях токарства та різьблення. Все це свідчить "по те, що ху южне дерево було і залишається на даний час провідним видом декоративної творчості. Воно означає критерії мистецьких уподобань і смаків, було і є доступним, легким для художньої обробки матеріалом, виявляє величезну шкалу способів її трансформації в декоративні витвори.

Жаворонков іі. В.,
асистент кафедри декоративно-прикладного мистецтва Чернівецького національного університету ш. Ю. Федьковича.

